

Episkop rasko-prizrenski Artemije (Radosavljevic), predsednik SNV Kosova i Metohije o nedavno potpisanoj zajednickoj srpsko-albanskoj deklaraciji i srpsko-srpskim odnosima

DOMACI ZADATAK ZA MEDJUNARODNU ZAJEDNICU

- Za razliku od prethodnih dokumenta, Zajednicka srpsko-albanska deklaracija osim sto obavezuje ucesnike konferencije u Erli hausu, prosto je dala domaci zadatak i medjunarodnoj zajednici. Konkretno Kforu i Unmiku koji su zaduzeni da na terenu omoguce da se pojedine tacke ove Deklaracije realizuju u stvarnosti. To je, ipak, ozbiljna garancija i mi se nadamo da ovaj dokument nece, poput ranijih, ostati samo prazno slovo na papiru. Mozda je nedostatak ove konferencije sto predstavnici Kfora i Unmika nisu prisutvovali razgovorima, kao sto je to bio slucaj sa predstavnicima americke administracije koji su sedeli po stani, sve budno pratili i belezili. Ali, po povratku na Kosovo videli smo da je takoreci svaka rec bila prenesena predstavnicima medjunarodne misije na Kosovu - objasnjava episkop rasko-prizrenski Artemije (Radosavljevic), predsednik Srpskog nacionalnog veca Kosova i Metohije detalje sa srpsko-albanskih razgovora u Americi. U razgovoru za Danas vladika Artemije govori i o odnosima u srpskoj zajednici na Kosovu i Metohiji i predstjecim izborima.

U delegacija kosovskih Albanaca bilo je 26 clanova koji su predstavljali razlicite politicke opcije i interese. Medju Srbima domacin, Istituta za mir, pravio je selekciju. Zasto je SNV Kosova i Metohije pristalo na takve uslove i nije insistiralo da razgovorima prisustvuju i predstavnici SNV Kosovske Mitrovice?

- Sve do polaska u Ameriku nismo znali ko je sve pozvan, ni od Srba ni od Albanaca, niti je bilo na nama da to uslovljavama. To je stvar organizatora. Mnogo se manipulice sa tim zasto nisu pozvani i predstavnici Kosovske Mitrovice. Sa nama su bila dvojica predstavnika SNV iz regiona Kosovske Mitrovice: Slavisa Ristic iz Zubinog potoka, potpredsednik SNV Kosovske Mitrovice i Nenad Radosaljevic iz Leposavica, sto znaci da su i oni bili zastupljeni. Zasto nisu bili pozvani Oliver Ivanovic i Marko Jaksic to je drugo pitanje, koje ne zelim da komentarisem. Kada je u Americi neko postavio pitanje da mi, odnosno vladika Artemije ne predstavlja sve Srbe, ambasador Dzon Menzis rekao je da vladika Artemije mozda ne predstavlja politicki sve Srbe, ali moralno predstavlja citavu zajednicu koja sada strada na Kosovu. Smatramo da SNV Kosova i Metohije predstavlja i zastupa interese svih kosovskih Srba. Nikad nisam pravio razliku izmedju Srba, niti sam zastupao interese samo jedne grupe. Sem toga medju Srbima na Kosovu i Metohiji nema izfiltriranih stranaka i partija, kao sto je to slucaj kod Albanaca, da bi trebalo da budu pozvani njihovi predstavnici. Kritikuju Vas da je pristankom na ovakav razgovor SNV Kosova i Metohije legalizovalo podelu Srba na kooperatine i ekstremne i da je time revidirana Rezolucija 1244, koja garantuje bezbednost i prava svima, a ne samo onima koji saradjuju sa medjunarodnom zajednicom.

- Meni to ne izgleda ni logicno, niti dosledno, jer mnogi od kriticara bili su pozvani na razgovor, ali su umisljali da je to neki mini Dejton, na kome ce se resavati status Kosova, pa su zbog toga odbili da idu. Kao sto se vidi iz Deklaracije o statusu nije bilo ni reci, a kamoli resavanja, tako da nas, mozda, sada napadaju zbog osecanja da su pogresili sto se nisu odazvali pozivu. Mi se na to ne obaziremo i radimo ono sto smo duzni i sto smatramo da je u interesu srpskog naroda na Kosovu i Metohiji.

Kako tumacite da su cak i oni predstavnici kosovskih Albanaca koji su izašli iz PAVK-a zbog Sporazuma o saradnji, ipak pristali na razgovor u SAD. Da li je politicki pragmatizam ili nesto drugo?

- Verovatno da i oni vide da ne mogu nista da dobiju sa bojkotom. Toga i mi moramo biti svesni. Moramo saradjivati sa medjunarodnom zajednicom, jer nemamo vise nikoga na koga bi smo se mogli osloniti radi naseg opstanka i radi stvaranja uslova za povratak Srba na Kosovo i Metohiju. Nas je nasa drzava tamo ostavila, izdala, predala i povukla se i mi, na Kosovu osim medjunarodne zajednice, bila ona pouzdana ili ne, nemamo nikog drugog.

U Gracanici su se proslu nedelje sastali predstavnici SNV za centralno Kosovo i Kosovske Mitrovice na inicijativu Srpskog pokreta otpora, sto bi trebalo da bude prva faza stvaranja ujedinjenih srpskih snaga na Kosovu i Metohije. Kako gledate na takve inicijative, s obzirom da je najavljeno je da ce na naredni sastanak u Mitrovici biti pozvani i predstavnici SNV Kosova i Metohije?

- Ako su hteli da tu budemo ukljuceni zajedno zasto nisu sacekali da se vratimo iz Amerike. Zasto su radili nama iza ledja. Ne znam da li cemo ici u Mitrovicu. Procenicemo situaciju. Mislim da na takve pozive vise ne vredi ni odlaziti. Ni na proslom sastanku o Kosovu sa takozvanom ujedinjenom demokratskom opozicijom nista nije reseno. Cak ni ono sto je minimalno receno, da se bar ne napadamo nije ispostovano. I dalje smo meta napada nase brace sa severa. Ne vidim razlog da ucestvujem u jednom takvom skupu.

Iz ovakvog stava neko bi mogao da izvuce zakljucak da je predstavnicima SNV Kosova i Metohije lakse da sednu za pregovarski sto sa kosovskim Albancima nego sa Srbima.

- Nije nama tesko da sedimo sa Srbima. I mi smo njih mnogo puta pozivali u Gracanicu, pa nisu dolazili u SNV. Oni mene u Mitrovicu planiraju da pozovu ne na razgovor ili saradnju, nego maltene na optuzenicku klupu da revidiram svoje stavove. Osim toga, razgovor sa predstavnicima svih politickih opcija na Kosovu ukljucuje i predstavnike Milosevicevog rezima, sa kojima nema vise nema sta da se razgovara i da se novo cuje. Rezim je jasno rekao sve sto je imao da kaze i Srbima na Kosovu i Srbima u Srbiji. Da je njima stalo do resavanja problema kosovskih Srba, do ovoga ne bi doslo. Sta je po Vama sada sustinski interes Srba na Kosovu - ujedinjenje srpske zajednice oko minimuma zajednickih i nacionalnih interesa, na cemu radi Srpski pokret otpora ili saradnja sa medjunarodnom zajednicom, pa i sa kosovskim Albancima?

- Bitno je i jedno i drugo. Smatram da u pogledu objedinjavanja srpskih snaga tu zaista osim platforme koju vodi SNV

Kosova i Metohije ne postiji druga platforma oko koje bi se mogli ujediniti i usaglasiti stavovi. Sve druge opcije su gubitnicke, pa i ta opcija koju sada zastupa i vodi Srpski pokret otpora. Glupo je sada traziti neki minimum. Minimum je opstanak i ostanak na Kosovu, sto je Srpska crkva uradila i odradila. Naravno i povratak prognanih. Nema drugih interesa.

Oliver Ivanovic se ove nedelje po prvi put pojavio na sastanku Komiteta za povratak prognanih lica. Da li je to znak da se na kljucnim problemima moze zajedno raditi?

- Radujem se ako je bio prisutan ali ne znam u kom svojstvu i da li hteo da bude clan tog Komiteta i da saradjujemo na postizanju zajednickog cilja. Sto puta sam rekao da u pogledu cilja nema razlike izmedju Srba iz centralnog Kosova, srpskih enklava i ovih sa severa. Svima je cilj opstanak, zadrzavanje naseg naroda dole i povratak prognanih. Ako je to cilj svima, onda treba na tome i da radimo zajednicki, ali mi smatramo i da nije moguće realizovati ni jedan od ciljeva srpske zajednice bez zastite Kfora i Unmika. Govoriti o spontanom i masovnom povratku Srba bez saradnje sa medjunarodnom zajednicom, bez osigurane bezbednosti koju pruza Kfor mislim da je prazna prica.

Utisak je da se sa povratkom Srba odugovlaci i da je perod od godinu dana psiholoska barijera za ljude koji su otisli sa Koaova i Metohije?

- U Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj i posle pet godina od Dejtona taj proces povratka se veoma sporo odvija, ali judi nisu izgubili ni volju ni zelju da se vrate tamo. Bar vecina njih, mada se uslovi ni tamo jos nisu postignuti. Iako je godinu dana na Kosovu za nas dug period, najverovatnije je da ce se jos pricekati na masovnijem povratku Srba na Kosovo.

Da li poredjenje sa Dejtonom i Hrvatskom govori da su ljudi iz severne Mitrovice u pravu kad tvrde da se na Kosovu i Metohiji primenjuje "hrvatski recept" - da je medjunarodna zajednica dozvolila brz i masovan progon Srba, a sad ih vracala "na kasicicu"?

-Ne mislim da je to bas isprogramirano i isplanirano bez obzira koliko spolja to tako izgleda.

Stalno ponavljate da je buducnost Kosova neraskidivo vezana za demokratske procese u Srbiji. Sastanci udruzene opozicije o Kosovu nikog nisu ubedili da je opozicija dorasla resavanju kosovskog pitanja. Sad se ulazi u predizbornu kampanju. Kao Vi gledate na sve to?

-Ova situacija pred raspisane septembarske izbore je takva konfuzija, da Bog Sveti zna sta ce iz toga sve izaci i ko ce se u tome moci snaci. Ti izbori su za opoziciju unapred izgubljeni, i izlazak na njih je neka vrsta mazohizma i jos jedan primer manipulisanja narodom. Demokratska opozicija Srbije koja je listom bila protiv hajduckog nacina promene saveznog Ustava, jer je ocigledno cemu ce ta promena voditi, pristaje na izbore raspisane osnovu, na takav nacin promenjenog Ustava. Ja tu ne mogu da se snadjem. Meni nije jasno koju doslednost opozicija onda ima i to je upravo ono sto zbunjuje i sludjuje ovaj jadni narod i u Srbiji i na Kosovu i svuda. Ne kazem da sam za bojkot, ali jednostavno ne mogu da shvatim takav odnos. Prihvatanjem ovih izbora, raspisanih na osnovu izmenjenog Ustava, zapravo je davanje legitimiteta promeni protiv koje su pre 10 dana bili.

Gde je Kosovo i Metohija u svemu tome?

- Van toga. Mi na Kosovu i Metohiji nemamo nikakvih uslova ni za izlazak na izbore koje raspisuje Unmik, odnosno medjunarodna zajednica, niti za izbore koje raspisuje rezim Slobodana Milosevica. Za bilo kakve izbore, pogotovo, slobodne i demokratske potrebni su uslovi slobodnog zivljenja i kretanja, sto mi na Kosovu nemamo. Ostajem i dalje pri stavu da od stanja u ostalom delu Srbije, odnosno promene u Srbiji i Beogradu zavisi dalja sudbina Kosova i Metohije. Mi nismo ne zainteresovani za ono sto se dogadja na ovde sa opozicijom i sa vladajucim rezimom, ali mi u tome ne mozemo ucestvovati. Sem toga, u novinama sam procitao da ce vlast lokalne izbore na Kosovu i Metohiji raspisati tek posle povlacenja civilne uprave Unmika iz pokrajine, ako do toga uopste dodje.

Ostaju predsednicki i savezni izbori na koje su kosovski Srbi pozvani da glasaju u Vranju i Prokuplju, a u cetralnoj Srbiji sada zivi i vecina od 250.000 prognanih. Da li cete ih pozvati da glasaju za eventualnog zajednickog kandidata opozicije?

- Ne. Nas stav je jasan i dosledan. Mi niti cemo pozivati, niti izlaziti na bilo kakve izbore na Kosovu i Metohiji. Posto se ova vlast nije izborila za ljude sa Kosova da mogu da budu registrovani i da mogu da glasaju za kosovske izbore, mislim da ne bi trebalo da izlaze ni na ove izbore. Oni su stanovnici Kosova a ne Vranja, Prokuplja ili Smedereva... Verovatno da ce njihovi glasovi biti iskorisceni da se pripisu tamo gde bude nedostajalo, a moguće je ce tu biti pokusaja i za dobijanja albanskih glasova za predsednicke i savezne izbore.

U ovako delikatnoj situaciji, sta bi po vam bio pravi put za opoziciju i narod?

- Tesko je bilo sta pametno reci. Ono sto bi bilo normalno, potrebno i spasonosno jeste da se raspisu zaista demokratski i slobodni izbori, a ne farsa od izbora. Onda bi na takve izbore trebalo da izadje ceo narod i da snagom svojih glasova izvrsi promenu u Srbiji. Medjutim, za ove izbore i pre nego sto su raspisani, u to sam ubedjen 1000 odsto, pripremljeni su mehanizmi da ih 'dobije' vladajuca koalicija, odnosno da budu prikazani kao dobijeni. Sve ovo je jedno takvo 'smetjenije jazikov' - kao Vavilonska kula.

Nisam ni teokrata, ni politicar

Ne samo vlast, vec i deo opozicije koji vas doziljava kao politicara i smatra da zelite da uvedete teokratiju kao i da je nezamislivo da jedan episkop direktno ucestvuje u politici. Da li Vam to sto ste vladika smeta da obavljate funkciju predsednika SNV?

- Oni su u pravi jer ja u politici ne ucestvujem, samo radim nacionalne poslove. Meni su stalno prosivali da se bavim politikom i to neovlasteno. Uz vlast se sada pojavljuje i opozicija na istom frontu. Neka im bude. Pominju teokratiju. Tu rec pominje i onaj ko je samom radio godinama. Ne zelim da budem ni teokrata, ni politicar, niti se time bavim. Ovo je rad na nacionalnom polju za svoj narod. Na tome i vladika moze i treba da radi. Verovatno da ljudi koji se profesionalno bave politikom mozda ne mogu da shvate cesto puta da aktivnost Crkve nema veze sa politickim ambicijama i borbom za vlast, vec da je to briga za narod, nase vernike.

Stavom protiv napada

O cestim napadima predstavnika vlasti za izdaju srpskog naroda na Kosovu i Metohiji vladika Artemije kaze: "U Sporazumu o razumevanju, koji smo potpisali pre mesec dana sa Unmikom kao i u Zajednickoj deklaraciji nema niti jedne jedine tacke koja ide na stetu srpskog naroda, mada nas mnogi optuzuju da smo izdajnici. Svi ti napadi zaista niti uticu, niti ce uticati na mene da promenim svoj stav, jer ja radim po savesti ono sto smatram da sam duzan i da moram da ucinim. Cudno je da se satanizuju dokumenti koji konacno donose nesto dobro za srpsku zajednicu, za srpski narod, a ono sto su oni potpisali, recimo u Kumanovu, naziva se patriotskim cinom i pobedom. To je tek najcrnja izdaja. Pre svega sve sto je dovelo do rata na Kosovu i Metohiji, do bombardovanja i kumanovskog potpisa. Sve je to direktno na stetu interesa srpskog naroda. I to niko vise ne kometarise. To se zaboravilo. Nas narod je kratkog pamcenja. Ali se zato napada oni sto mi radimo, a to je jedina opcija koja daje neku viziju buducnosti srpskog naroda na Kosovu i Kosova u Srbiji".

U Ameriku sa patrijarhovim bagoslovom

- Odbor Srpske pravolsavne crkve za Kosovo i Metohiju je fomiran, odrzana je prva sednica odmah posle Sabora. Posto u taj Odbor dolaze arhijereji iz inostranstva nije moglo biti neke vidljive aktivnosti. Ali zato je predsedavajući Njegova Svetost, patrijarh Pavle, ja sam zamenik i mi ovde zajedno saradjujemo i dogovaramo se. Ovaj put u Ameriku moze se smatrati kao realizacija odluke tog Odbora, jer sa patrijarhovim blagoslovom sam otisao i kad sam se vratio podneo sam mu izvestaj, sto se pokazuje da taj odbor funkcionise - kaze vladika Artemije.

Izlazak na izbore - nedoslednost opozicije

-Ako smo pre 10 dana svi bili grlati da osudjujemo ustavne promene koje su na hajducki nacin izvršene da bi omogucile da neko produzi vladavinu dozivotno, a sada raspisane izbore po tom i na takav nacin izmenjenom Ustavu svi prihvatamo u toime vidim strasnu nedoslednot, pre svega opozicije - rekao je vladika Artemije povodom raspisivanja izbora, dok je Rada Trajkovic istakla da bi kosovski Srbi voleli da vide "jedinствен stav u Srbiji oko izbora".

- Srpska opozicija ide stazama Milosevica i Crnu Goru stalno stavlja u poziciju taoca Kosova, jer se stalno govori da ukoliko ode Crna Gora oticice i Kosovo. Svu odgovornost za status i buduće stanje na Kosvu i Metohiji snosi isključivo Milosevic i njegov rezim - istakla je Rada Trajkovic.

Sto se tice izbora na Kosovu i Metohiji, napomenuto je da u pokrajini ne postoje nikakvni uslovi za ucesce Srba kako na onima koje priprema Unmik, tako i na onima koje priprema rezim Slobodana Milosevica.

Jelena Tasic

Clanovi SNV Kosova i Metohije o srpsko-albanskim razgovorima u Americi

ZA PREKRETNICU GARANTUJU AMERIKANCI

Beograd - Zajednicka srpsko-albanska deklaracija potpisana prosle nedelje u Americi predstavlja krupan korak u sagledavanju i resavanju problema na Kosovu i Metohiji. Od njenih potpisnika kao i od medjunarodne zajednice, a pre svih Sjedinjenih Americkih Drzava ocekuje se da ce usvojeni zakljucci biti sprovedeni na terenu, zajednicka je ocena clanova Srpskog nacionalnog veca Kosova i Metohije sa jucerasne konferencije za novinare u prostorijama Demohriscanske stranke Srbije na kojoj su o skupu u Erli Hausu govorili episkop rasko-prizrenski Artemije (Radosavljevic), Rada Trajkovic, Randjel Nojkic i Petar Jeknic.

- Skup u Erli hausu predstavlja prekretnicu u zivotu Srba i Albanaca na Kosovu i jedinstven slucaj u istoriji pokrajine da se toliki broj, oko 40 predstavnika obe zajednice okupio da razgovara o problemima koji postoje i da razmotre metode za njihovo resavanje - istakao je vladika Artemije, predsednik SNV Kosova i Metohije. On je napomenuo da ocekuje da ovaj dokument nece ostati "prazno slovo na papiru", kao sto je to bio slucaj sa ranijim deklaracijama i izvjavama i da "ima utisak da je ovog puta medjunarodnoj zajednici, posebno americkoj administraciji, stalo da se deklaracija implementira na Kosovu i Metohiji, sto je ohrabrujuci korak".

- Ocekujemo da je druga strana iskrena i da ce Amerikanci posebno voditi racuna ko krsi dogovor. Razgovore su pratili predstavnici americke administracije. To je bio prvi put bio oni i jedan veliki tim Srba uspostavljaju normalan konkat, sto racunamo da ce biti pelcer koji ce se prosiriti na celu Srbiju i da ce se i ona otvoriti prema medjunarodnoj zajednici - rekla je Rada Trajkovic, srpski posmatrac u Prelaznom administrativnom vecu Kosova i potpredsednik DHSS.

Komentariscuci tvrdnje kosovskih Albanaca da su ovog puta Amerikanci stali na srpsku stranu, Randjel Nojkic, clan SNV Kosova i Metohije i SPO, naglasio je da je americka strana objektivno posmatrala cinjenice na terenu. Povodom spora oko legitimitea srpske delegacije na razgovorima u Erli Hausu na jucerasnoj konferenciji za novinare jos jednom je potvrđeno da je srpski predstavnici "zastupali interes svih Srba n Kosovu i Metohiji bez obzira na njihovu politicku pripadnost". Osim clanova SNV Kosova i Metohije, kako je juce istaknuto, u srpsko-albanskim razgovorima ucestvovali su i Slavisa Ristic, ovlasćeni predstavnik SNV Kosovske Mitrovice, Nenad Radosavljevic iz Leposavica i Slavisa Kolasinac iz Orahovca.

J. Tasic

NIJE BILO MINI DEJTONA

Uoci odlaska srpske i albanske delegacije u Erli kod Vasingtona mnogo toga je izgovoreno, ali nista nije receno. Medjutim, cinilo se da je jedno jasno - Srbi nemaju nacina da, bar donekle, iskoriste vreme koje im je ostalo pred lokalne izbore na Kosovu i Metohiji, koji su najavljeni za oktobar. Za situaciju u kojoj se nalaze, delimicno su zaslužni i sami. Medju Srbima koji su otputovali u Vasington da bi se u oci pogledali sa, zaista, najrelevantnijim politickim predstavnicima Albanaca sa Kosova i Metohije nije bilo predstavnika Srpskog pokreta otpora, predstavnika Srpskog nacionalnog veca Kosovske Mitrovice.

Informativna sluzba SNV u Gracanici potvrdila je da su na sastanak u Erliju pozvani svi Srbi koji u politickim previranjima

na Kosovu i Metohiji nesto znace, ali da su neki od njih kao, recimo, Oliver Ivanovic, predsednik SNV Kosovske Mitrovice, odbili poziv.

Konfuzija

Vise je razloga zbog kojih Momcilo Trajkovic i predstavnici Srpskog pokreta otpora nisu prisustvovali konferenciji u Erliju. "Amerikanci koji su organizovali srpsko-albanski dijalog nisu pozvali sve relevantne snage na Kosovu. Recimo, predstavnici SNV iz Mitrovice nisu ni pozvani jer su navodno 'tvrda struja' sa kojom se ne moze razgovarati, takodje nisu pozvani svi potpisnici Sofijske deklaracije. Zatim, nismo izvršili politicku konsolidaciju, sto je bilo neophodno kako bismo nastupili kao ozbiljna delegacija, i nije bilo do kraja definisano o cemu ce se u Vasingtonu razgovarati", kaze Momcilo Trajkovic, predsednik SPO, i dodaje: "Steta je ucinjena jer je politikom SNV revidirana Rezolucija 1244 po kojoj se medjunarodna zajednica obavezuje da ce bezuslovno stiti sve one koji zive na Kosovu i Metohiji. Sada je, zahvaljujuci politici kooperativnih srpskih snaga, situacija takva da ce Srbi biti zastiteni samo ako saradjuju."

Osim toga, politika SNV, smatra Trajkovic, stvorila je mnogo konfuzije i u registraciji i popisu Srba za lokalne izbore najavljene u oktobru. Predstavnici SNV iz Kosovske Mitrovice nisu dosli, izmedju ostalog, i zato jer su od "poverljivih izvora" saznali da ce se u Vasingtonu raspravljati o statusu Kosova i Metohije, odnosno da ce biti dovedeni pred svršen cin i biti primorani da potpisu dokument kojim se ozakonjuje Kosovo republika. Medjutim, u Vasingtonu niko Srbe nije prisiljavao da potpisu "mini Dejton".

"Srpska delegacija dosla je na ovu konferenciju sa jasnom svescu da je dijalog jedini put ka boljoj buducnosti, ali i sa cvrstim stavom da se na konferenciji moze raspravljati samo u okviru mandata Rezolucije 1244, dakle ne u ime srpske drzave, vec u ime onog dela nase zajednice koji podrzava nas rad", kaze protosindjel Sava Janjic. "Zato se u Erliju nije ni raspravljalo ni govorilo o statusu Kosova i Metohije."

Srbi koje je predvodio vladika rasko-prizrenski Artemije naglasavali su ono sto svaki put govore kada imaju priliku da se obrate medijima i politickim institucijama - na Kosovu i Metohiji za Srbe i ostale nealbance nema osnovnih ljudskih sloboda. Albanci su insistirali na integraciji Srba u novo kosovsko drustvo, ali nisu jasno pokazali kako bi tako nesto bilo moguće i sta je sve potrebno da bi se obezbedili elementarna bezbednost i slobode, bez kojih lokalni izbori na Kosovu i Metohiji ne mogu imati ni privid demokracije.

U Deklaraciji iz Erlija navodi se da su Albanci insistirali da srpska zajednica u potpunosti ucestvuje u registrovanju i glasanju za opstinska veca i da bi Srbi na taj nacin pokazali da su, kao i Albanci, opredeljeni za slobodno i demokratsko Kosovo.

Taci

Srpska delegacija morala je da konstatuje kako je registracija glasaca na Kosovu i Metohiji gotovo završena i da ce se opstinski izbori odrzati bez znatnijeg ucesca Srba koji, uglavnom, nisu prihvatili registraciju Unmika.

"Medjunarodna zajednica nema moralnog prava da trazi srpsko ucesce na izborima ukoliko se ne omoguci svim glasacima sloboda i pravo da bezbedno dodju do birackih mesta", kaze Janjic. "Srpsko nacionalno vece Kosova i Metohije spremno je da prihvati imenovanje srpskih predstavnika ukoliko to odluci specijalni predstavnik generalnog sekretara UN, kao i da prizna izbore i izborne rezultate i u ovakvim uslovima ukoliko to ucini, pre svega, medjunarodna zajednica. Na taj nacin i pored neizlaska na izbore srpski narod u Pokrajini nece biti izolovan i omogucice mu se da ucestvuje u drustvenim procesima."

Deklaracijom iz Erlija predstavnici SNV i ostali Srbi koji su bili u Americi veruju da bi mogli zastiti Srbe koji zive na Kosovu i Metohiji.

Medjutim, stav koji preovladava medju Srbima na Kosovu i Metohiji jeste da ne treba ucestvovati na izborima, a nejedinstvo i vrlo cesto potpuno razlicite izjave politickih aktera na Kosovu i Metohiji unose jos vecu zabunu koja je pojacana cinjenicom da SR Jugoslavija, kao drzava, nista ne cini da bi se ovakvo stanje na Kosovu i Metohiji prevazislo. Situaciju dodatno otezavaju i medjunarodna zajednica i, posebno, NATO.

Generalni sekretar NATO-a Džordž Robertson predložio je da se pred lokalne izbore poveća broj pripadnika Kfora kako bi se svi osećali sigurnije. U stvari, Robertson, koji je nedavno posetio Pristinu i Prizren, potrudio se da "licnim primerom demoralise" pristalice Hasima Tacija koje su, kako Robertson veruje, spremne da primene i "radikalne metode" kako bi obezbedile pobedu na izborima.

LIDIJA KUJUNDZIC

DNEVNA SAOPSTENJA SRPSKOG NACIONALNOG VECA Kosova i Metohije

Gracanica, 31. juli 2000.

OLIVER IVANOVIC NAPOKON PRISTUPIO KOMITETU ZA POVRAK RASELJENIH SRBA

Danas je u sedistu UNMIK-a u Pristini odrzana sednica Komiteta za povratak (Joint Committee on Returns JCR) na kome je po prvi put do sada prisustvovao i g. Oliver Ivanovic, predsednik izvrsnog odbora regionalnog SNV Mitrovice. SNV KiM na sastanku je predstavljao Dragan Velic, predsednik izvrsnog odbora SNV Centralnog Kosova. Sam dolazak g. Ivanovica predstavlja ohrabrujuci korak i pokazatelj je da SNV Mitrovice pocinje da shvata da se prognani Srbi ne mogu vratiti bez saradnje sa institucijama medjunarodne misije UN na Kosovu i Metohiji, izjavio je za info sluzbu SNV Dragan Velic. Na sastanku je bilo govora o procesu povratka na raznim lokacijama u Pokrajini. Predstavnik SNV KiM je kao posebno ohrabrujuci primer naveo povratak prvih 30-tak Srba na podrucje sela Slivova, 20-tak kilometara istocno od Gracanice. Ovaj projekat neposredni je rezultat napora britanske brigade Centar i SNV KiM. U okviru projekta Slivovo predvidjena je popravka ostecenih kuca, infrastrukture i pomoc u nabavci stoke i semena za poljske radove. G. Ivanovic je diskutovao posebno o projektu povratka Srba u podrucje opstine Istok i Klina.

Komitet je zakljucio da bi u toku narednih dana trebalo napraviti nekoliko poseta lokacijama koje su predvidjene za

povratak raseljenih Srba kako bi se u skladu sa Deklaracijom iz Erlija omogućio proces povratka srpskog stanovništva.

AMBASADOR PERDJU I PREDSTAVNICI SNV KIM PRIPREMAJU PROJEKTE ZA POMOC SRPSKOJ ZAJEDNICI U GNJILANSKOJ REGIJI

Danas je u Gracanici boravio ambasador Dzejms Perdju (James Pardenj) jedan od izaslanika Stejt Departmenta za podrucje Balkana. U razgovoru koji je usledio kao nastavak nedavnog susreta u Vasingtonu ucestovala je cetveroclana delegacija SNV KiM (Dragan Nikolic, Dragan Velic, Dusan Ristic i protosindjel Sava) kao i predstavnici Americke organizacije za izbeglice PRM i americke kancelarije u Pristini. Ambasador Perdju i gdja. Frensis Kalpeper (Frances Culpepper) upoznali su clanove SNV KiM sa obimnim projektom revitalizacije ekonomije u srpskim podrucjima narocito na podrucju istocnog dela Pokrajine u regionu Gnjilana. Rec je o programu stabilizacije koji treba da implementira ciljeve postavljene u Erliju (Airlie), posebno u pogledu razvoja gradjanskog drustva i pomirenja. Raseljena lica sa Kosova se nece vratiti dok god ne vide bolje uslove bezbednosti i ekonomski razvoj u svojim zajednicama.

Program za stabilizaciju ima zadatak da identifikuje najvece potrebe srpskog stanovništva i omoguci razvoj ekonomskih veza sa susednim albanskim stanovnistvom i uspostavljanje zajednickog trzista. U programu stabilizacije za istocno Kosovo ce ucestvovati sledece organizacije: Americki komitet za izbeglice (American Refugee Committee ARC), Mersi Kor (Mercy Corps International MCI), Udruzeni metodisticki komitet za pomoc (United Methodist Committee on Relief UMCOR). Ove organizacije ce fokusirati svoju aktivnost vecinom na podrucju Gnjilana za pocetak da bi se kasnije projekti prosirili na druge delove Pokrajine.

Osnovni ciljevi Programa su: bolja bezbednost, kvalitet zivota, ekonomski razvoj, razvoj obrazovnih i zdravstvenih institucija. U razgovoru je posebno ocenjeno da je za bezbednost i povratak potrebna intenzivnija aktivnost KFOR-a, stvaranje ekonomske medjuzavisnosti medju zajednicama i posebna obuka i rad na razvijanju tolerancije i razresavanja konflikta. Na taj nacin bi se postigla sloboda kretanja, stvaranje novih ekonomskih mogucnosti, bolji pristup obrazovnim i zdravstvenim ustanovama.

Jedan od prvih projekata koji ce voditi Mersi Kor jeste pomoc malim farmama i snabdevanje individualnih proizvođača hranom za stoku i semenom. Da bi se konkretno pokazao primer ovoga projekta americka i srpska delegacija su otisli u selo Caglavicu gde su na imanju Zivojina Nicica mogli da vide malu farmu koka nosilja koju hranom po povoljnijoj ceni snabdeva Mersi Kor. U saradnji sa ovom organizacijom predvidjeno je prosirivanje proizvodnog procesa na imanju Nicica kao i uspostavljanje ekonomskih veza sa albanskim po-trosacima koji bi otkupljivali proizvode. U K. Polju delegacije su posetile veliko skladi-ste Mersi Kora u starom Zitoprometu. Lokal-ni Srbi iz tog podrucja sklapaju ugovore sa Mersi Korom radi kupovine hrane za perad po jeftinijoj ceni ili na veresiju sto omogucava pokretanje proizvodnje i stvaranje boljih ekonomskih uslova za zivot srpske zajednice.

SNV CENTRALNOG KOSOVA JE SASTAVNI DEO SNV KIM A NE PRIVATNA ORGANIZACIJA SLAVISE KOSTICA

SNV KiM jos jednom izrazava svoj protest zbog uporno laznog predstavljanja grupe oko Slavise Kostica, bivseg clana SNV KiM koji je samovoljno napustio maticnu organizaciju i proglasio tzv. SNV Centralnog Kosova. Zapravo SNV Centralnog Kosova nikada nije ni prestalo da postoji i ono i dalje radi u skladu sa smernicama usvojenim na zajednickim skupovima SNV KiM. Apsolutno je neprihvatljivo da jedna grupa ljudi koristi ime SNV a da pritom otvoreno krši osnovne principe i stavove Veca i ne održava kontakt sa samim Vecem. SNV KiM apeluje na nezavisne medije da ne doprinose stvaranju pometnje zbog laznog predstavljanja Slavise Kostica koji zajedno sa M. Trajkovicem svoju politicku aktivnost uglavnom svodi na davanje izjava protiv Vladike Artemija i SNV. Kao i vise puta do sada SNV KiM se drzi stava da se politika ne gradi praznim izjavama i raspaljenom retorikom vec rezultatima na terenu i spremnoscu da se bori za viziju boljeg drustva na Kosovu i Metohiji u saradnji sa medjunarodnom zajednicom i njenim institucijama. Sve intenzivniji kontakti Kostica i Trajkovica sa funkcionerima SPS-a i Oliverom Ivano-viceom ponajbolje ilustruju politicki trend ove grupe. Zato nije ni cudo da se izjave ovih nekadasnjih clanova SNV sve cesce javljaju u rezimskim medijima, a po svojoj malicioznosti nazalost sve vise konkurisu Seseljevim radikalskim talasima.

Svojim odbijanjem Sporazuma o razumevanju i Deklaracije iz Erlija kojima se postavlja kao prioritet zastita srpskog naroda na Kosovu ove grupe se sve vise svrstavaju uz beogradski rezim.

PRESS KONFERENCIJA SNV KIM U PROSTORIJAMA DHSS U BEOGRADU

Danas je u prostorijama Demohriscanske stranke Srbije održana pres konferencija SNV KiM na kojoj su na pitanja novinara odgovarali Episkop Artemije, predsednik SNV KiM, Dr. Rada Trajkovic, Randjel Nojkic i Petar Jeknic. Prisutnima su prezentirani rezultati konferencije u Erliju za koju je Vladika Artemije rekao da predstavlja istorijski susret i prvi ozbiljni dijalog Srba i Albanaca u poslednjih 100 godina. Na pitanje da li SNV KiM podrzava lokalne izbore na Kosovu u organizaciji UN, Vladika Artemije je odgovorio da SNV KiM u principu podrzava izbore iako smatra da za srpsku zajednicu nisu stvoreni osnovni uslovi, sloboda kretanja i zivota. Bez slobode zivljenja ne moze biti ni slobodnih izbora za Srbe, te zato SNV KiM nece pozvati srpsku zajednicu na izbore iako se nece protiviti rezultatima lokalnih izbora ukoliko iste prizna medjunarodna zajednica. Povodom najavljenih saveznih izbora i odluke udružene opozicije da izadje na izbore predstavnici SNV KiM su zauzeli stav da ni za ove izbore nisu stvoreni odgovarajuci uslovi i da bi priznavanje izbora koje organizuje Milosevicev rezim bile priznate i nezakonite promene ustava koje de fakto vode dezintegraciji savezne drzave.

VLADA JAPANA CE FINANSIRATI KUPOVINU 26 SKOLSKIH AUTOBUASA ZA KOSOVSKE

SRBE

Vlada Japana je na molbu dr. Rade Trajkovic koja je nedavno boravila u ovoj zemlji odvojila novcana sredstva koja su vec uplacena preko Ujedinjenih nacija za kupovinu 26 skolskih autobusa za potrebe kosovskih Srba. SNV KiM vec priprema i druge projekte koji ce biti predloženi japanskoj vladi da pomogne njihovo ostvarenje.

GENERAL ORTUNJO TVRDI DA KOSOVO NIJE DEO SRBIJE

Na svečanom otvaranju zeleznicke trase izmedju Kosova Polja i Zerza 29. jula 2000. komandant KFOR-a, spanski general Huan Ortunjo porucio je kosovskim Srbima da "treba da se osecaju kao Kosovari", koristeći vec u engleskom jeziku prihvaceni albanski naziv "Kosovars". Pritom je dodao da "postoje ljudi koji misle da je Kosovo deo Srbije. Moze se reci da su ti ljudi koji tako misle pod uticajem nekoga drugoga". Ovim neopreznim izjavama spanski general je preksio svoj mandat predvidjen rezolucijom 1244 koja priznaje Kosovo i Metohiju kao sastavni deo Savezne Republike Jugoslavije u okviru koje je po Ustavu ono jos automomni deo Republike Srbije.

Niko, pa ni spanski general, ne moze poruciti Srbima da njihova otadzbina vise nije Srbija. Bez obzira na buduci stalni status Kosovo i Metohija ce za Srbe uvek biti Stara Srbija. Takvim uverenjem Srbi ne smatraju da Kosovo jednako ne pripada i Albancima i svim drugim narodima koji zive na ovoj teritoriji ali ne mogu dozvoliti da im neko porucuje da su pod uticajem rezima u Beogradu samo zato sto se osecaju Srbima i svoji na svome.

Srbi koji vekovima zive na ovim prostorima i na kojima su ostavili brojne spomenike duhovnosti i kulture takodje se ne mogu se preko noci proglasiti nekom nepostojecom nacijom Kosovara i de fakto pretvoriti u strance na tudjoj zemlji. Slicnu strategiju mogli smo da vidimo u Bosni i Hercegovini gde su bosansko-hercegovački Srbi u nekim zapadnim medijima preko noci proglašeni za stance i uljeze na bosanskoj zemlji koja navodno pripada novostvorenoj naciji Bosnjaka.

Savremeno multietnicko i demokratsko drustvo moze se graditi samo postovanjem nacionalnog i verskog identiteta svih gradjana, a nikako stvaranjem nekih amalgamnih i vestackih nacija.

Komentar - protosindjel Sava

1. avgust 2000.

IZVESTAJI DNEVNIH LISTOVA "DANAS" I "GLAS JAVNOSTI" O PRES KONFERENCIJI SNV KIM U BEOGRADU

DANAS

Beograd - Zajednicka srpsko-albanska Deklaracija potpisana prosle nedelje u Americi predstavlja krupan korak u sagledavanju i resavanju problema na Kosovu i Metohiji. Od njenih potpisnika, kao i od medjunarodne zajednice, a pre svih Sjedinjenih Americkih Drzava, ocekuje se da ce usvojeni zakljucci biti sprovedeni na terenu, zajednicka je ocena clanova Srpskog nacionalnog veca Kosova i Metohije sa jucerasnje konferencije za novinare u prostorijama Demohriscanske stranke Srbije. O skupu u Erli hausu govorili su episkop rasko-prizrenski Artemije (Radosavljevic), Rada Trajkovic, Randjel Nojkic i Petar Jeknic.

- Skup predstavlja prekretnicu u zivotu Srba i Albanaca na Kosovu i jedinstven slucaj u istoriji pokrajine da se toliki broj, oko 40 predstavnika obe zajednice, okupio da razgovara o problemima i da razmotri metode za njihovo resavanje - istakao je vladika Artemije, predsednik SNV Kosova i Metohije. On je napomenuo da ocekuje da ovaj dokument nece ostati "prazno slovo na papiru", kao sto je to bio slucaj sa ranijim deklaracijama i izjavama i da "ima utisak da je ovog puta medjunarodnoj zajednici, posebno americkoj administraciji, stalo da se Deklaracija implementira na Kosovu i Metohiji, sto je ohrabrujuci korak".

- Ocekujemo da je druga strana iskrena i da ce Amerikanci posebno voditi racuna ko krsi dogovor. Razgovore su pratili predstavnici americke adminisitacije. To je bio prvi put da oni i jedan veliki tim Srba uspostavljaju normalan kontakt, sto smatramo da ce biti "pelcer" koji ce se prosiriti na celu Srbiju i da ce se i ona otvoriti prema medjunarodnoj zajednici - rekla je Rada Trajkovic, srpski posmatrac u Prelaznom administrativnom vecu Kosova i potpredsednik DHSS.

Komentariscuci tvrdnje kosovskih Albanaca da su ovog puta Amerikanci stali na srpsku stranu, Randjel Nojkic, clan SNV Kosova i Metohije i SPO, naglasio je da je americka strana objektivno posmatrala cinjenice na terenu. Povodom spora oko legitimiteta srpske delegacije na razgovorima u Erli hausu, na jucerasnjoj konferenciji za novinare jos jednom je potvrđeno da su srpski predstavnici "zastupali interes svih Srba na Kosovu i Metohiji bez obzira na njihovu politicku pripadnost". Osim clanova SNV Kosova i Metohije, kako je juce istaknuto, u srpsko-albanskim razgovorima ucestvovali su i Slavisa Ristic, ovlasćeni predstavnik SNV Kosovske Mitrovice, Nenad Radosavljevic iz Leposavica i Slavisa Kolasinac iz Orahovca.

Crna Gora - talac Kosova

- Srpska opozicija ide stazama Milosevica i Crnu Goru stalno stavlja u poziciju taoca Kosova, jer se stalno govori da ukoliko ode Crna Gora, otici ce i Kosovo. Svu odgovornost za status i buduće stanje na Kosovu i Metohiji snosi iskljucivo Milosevic i njegov rezim - istakla je Rada Trajkovic.

U pogledu izbora na Kosovu i Metohiji, napomenuto je da ne postoje nikakvi uslovi za ucesce Srba, kako na onima koje priprema Unmik, tako i na onima koje priprema rezim Slobodana Milosevica.

J. Tasic

GLAS JAVNOSTI

Beograd - Predstavnici Srpskog nacionalnog veca Kosova i Metohije ocenili su da je na proteklom skupu Srba i Albanaca u Erli Hausu kod Vasingtona postignut mozda prvi ozbiljan dogovor u poslednjih 100 godina.

Predsednik SNV vladika rasko-prizrenski dr Artemije Radosavljevic izjavio je na konferenciji za novinare u sedistu DHSS

da je vasingtonska konferencija dobila istorijsku dimenziju, izrazivsi nadu da ce to biti prekretnica u zivotu Srba i Albanaca.

"Deklaracija pored ostalog sadrzi pitanja bezbednosti, medija i, sto je za nas najvaznije, program povratka naseg naroda", rekao je vladika Artemije. Ocenjujuci da je ovaj dokument krupan korak u sagledavanju i resavanju problema, vladika Artemije je izrazio ubedjenje da su ovoga puta medjunarodna zajednica i SAD odlucne da Deklaracija bude i implementirana na Kosmetu.

Clan IO SNV i posmatrac u Prelaznom administrativnom vecu Kosova (PAVK) dr Rada Trajkovic istakla je da su na vasingtonskim razgovorima ucestvovali i predstavnici Srba iz kosovskomitrovackog regiona, pa je delegacija SNV imala potpuni legitimitet.

Ona je rekla da su po prvi put Srbi i predstavnici americke administracije uspostavili normalan kontakt i izrazila nadu da ce se i Srbija uskoro otvoriti za dijalog.

Clan IO SNV i posmatrac u Prelaznom savetu Kosova (PSK) Randjel Nojkic je naglasio da su Deklaracijom obuhvaceni svi problemi u pokrajini.

Domacin jucerasnje pres konferencije, predsednik DHSS Vladan Batic, upozorio je "rezim da prestane sa zveckanjem oruzja prema Crnoj Gori" i dodao da "rezim tera Crnu Goru iz Jugoslavije". On je za sutra (sreda) najavio sastanak srpske opozicije i vladajuce koalicije Crne Gore.

Nedosledna opozicija

Odgovarajuci na pitanje kako ce se predstojeci izbori u SRJ odraziti na Kosmet, vladika Artemije je naglasio da ne postoje uslovi za ucesce Srba ni na izborima koje organizuje Unmik, ali ni na izborima koje organizuje Milosevic. On je rekao da je opozicija "nedosledna", jer ako nije prihvatila izmenu Ustava, onda ne moze prihvatiti ni izbore koji se na ovaj nacin organizuju.

P. Pasic

UNMIK
UNITED NATIONS
United Nations Interim
Administration Mission in Kosovo
NATIONS UNIES
Mission d'Administration Intérimaire
des Nations Unies au Kosovo

Nacrt Uredbe o samoupravljanju opstina na Kosovu

UREDBA BR. 2000/HH

nastavak teksta iz broja 15. Glasnika Kosova i Metohije

Opstinske kancelarije zajednice su privremene i postoje samo dokle god Centralna vlast smatra da su neophodne u skladu sa Rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija.

23.12 Opstinske kancelarije zajednica su odgovorne za povecanje zastite prava zajednica i obezbedjivanje jednakog pristupa zajednica javnim sluzbama na opstinskom nivou.

23.13 Opstinske kancelarije zajednica su integralni deo opstine i opstinske administrativne strukture. Osniva ih opstina. Pod-kancelarije su uspostavljene ukoliko su potrebne da u cilju obezbedjivanja bezbedan i slobodan pristup javnim sluzbama.

23.14 Sef opstinske kancelarije zajednica je zvanicni clan Izvrsnog odbora opstine. On ili ona podnose izvestaj na svakom sastanku Komiteta zajednica u kome detaljno opisuje obavljeni rad kojim se ispunjavaju odgovornosti opstinske kancelarije zajednica.

23.15 Centralna vlast redovno pregleda potrebe Opstinskih kancelarija zajednica i pod-kancelarija.

Poglavlje 3

Predsednik i zamenik Predsednika opstine

clan 24

Biranje Predsednika opstine

24.1 Skupstina Opstine bira Predsednika opstine medju svojim clanovima.

24.2 Skupstina Opstine moze podneti predlog Centralnoj vlasti, da se stavi na snagu na datum sledecih opstinskih izbora, za predsednika da bude izabran od strane biraca opstine. Ovakav predlog mora biti odobren od strane vise od dve trecine clanova prisutnih i koji glasaju na sastanku na kome se predlog razmatra. Predlog mora biti podnesen Centralnoj vlasti najmanje godinu dana pre datuma kojim mandat clanova Skupstine Opstine istice.

24.3 Predsednik opstine je izabran za isti mandat kao i clanovi Skupstine. Nijedna osoba ne moze da ima dva mandata kao Predsednik opstine.

24.4 Glasanje na svim izborima za Predsednika je tajno glasanje.

24.5 Da bi bio izabran u prvom krugu glasanja, kandidat mora dobiti vise od dve trecine glasova od ukupnog broja izabranih clanova.

24.6 Ukoliko nijedan kandidat ne dobije vise od dve trecine glasova u prvom krugu glasanja, odrzava se i drugi krug

izbora.

24.7 Ukoliko nijedan kandidat ne dobije više od dve trećine glasova u drugom krugu glasanja, dva kandidata koji su dobili najveći broj glasova u drugom krugu prolaze u treći krug glasanja.

24.8 U trećem krugu glasanja, kandidat koji dobije najveći broj glasova bira se za Predsednika.

clan 25

Zamenik Predsednika

25.1 Skupština Opštine bira zamenika Predsednika iz redova svojih članova, kako bi pomogli radu Predsednika. Izborne procedure su iste kao i one opisane u članu 1 za biranje Predsednika.

25.2 Zamenik Predsednika obavlja njegove ili njene dužnosti u skladu sa Statutom i pravilima procedure. On ili ona su odgovorni pred predsednikom osim u slučaju kada on ili ona deluju u odsustvu Predsednika, kada su on ili ona odgovorni pred Skupštinom Opštine.

25.3 U opštinama u kojoj žive jedna ili više zajednica, koje nisu u većini i koje formiraju znatni deo stanovništva, dodatni zamenik Predsednika se bira od strane Skupštine Opštine iz redova ovih zajednica.

25.4 Kada je Predsednik odsutan, zamenik Predsednika imenovan po članu 25.1 preuzima sve odgovornosti i ovlašćenja Predsednika.

clan 26

Zakletva ili deklaracija kancelarije

26.1 Nakon izbora, Predsednik i zamenik Predsednika se polaze svecanu zakletvu ili deklaraciji pred članovima Skupštine Opštine. Oblik zakletve ili deklaracije je sledeći:

"Zaklinjem se (ili svecano izjavljujem) da cu obavljati svoje dužnosti i koristiti svoju punomoc kao predsednik/zamenik predsednika opštine... casno, verno, nepristrasno i savesno u skladu sa zakonom, i kako bih obezbedio uslove za miran zivot za sve."

clan 27

Razresavanje sa dužnosti i upraznjeni položaji

27.1 Predsednik i zamenik Predsednika mogu samo biti razreseni dužnosti glasanjem više od dve trećine ukupnog broja izabranih članova Skupštine Opštine i samo na osnovu toga da nisu uspeli da na pravi način sprovedu zahteve ove Uredbe. Glasanje ce biti tejnim putem.

27.2 Ukoliko položaj Predsednika ili zamenika Predsednika postane upraznjen, Skupština Opštine bira novog Predsednika ili zamenika Predsednika ne kasnije od trideset dana nakon sto se objavi upraznjen položaj. Izborne procedure opisane u članu 1 i 2 se primenjuju svaki put kada se javi upraznjeni položaj.

clan 28

Odgovornosti

28.1 Predsednik opštine obavlja opšti pregled sprovođenja odluka koje donosi Skupština Opštine i finansijska administracija opštine.

28.2 Predmet restrikcija ovlašćenja delegata sadržanih u ovoj Uredbi, Predsednik ima takve dalje odgovornosti kao sto su mu ili joj dodeljene Statutom i pravilima procedura.

28.3 Predsednik opštine obavlja svoje dužnosti uz pomoc zamenika Predsednika, Glavnog izvršnog organa i Izvršnog odbora.

clan 29

Predsednik i zamenik Predsednika - sukobi interesa

Kao dodatak odredbama Poglavlja 2, član 17, Predsednik i zamenik Predsednika sto je pre moguće nakon sto su izabrani, raskinuti bilo kakav ugovor ili vezivanje koje imaju a koje može dovesti u pitanje njihovu sposobnost da sprovedu svoje odgovornosti posteno i nepristrasno.

Poglavlje 4

Glavni izvršni organ i Izvršni odbor

clan 30

Glavni izvršni organ

30.1 Skupština Opštine, na predlog Predsednika, postavlja Glavni izvršni organ koji poseduje kvalifikacije propisane Statutom.

30.2 Glavni izvršni organ, koji deluje pod sveukupnim rukovodstvom Skupštine Opštine i Predsednika:

(a) radi kao Sekretar Skupštine Opštine;

(b) predsedava Izvršnim odborom;

(c) odgovoran je za uspesno upravljanje finansijskim poslovima opštine i održavanje i sprovođenje efektivnih finansijskih procedura i kontrola, u saglasnosti sa zahtevima Centralne vlasti;

(d) sprovodi sve odgovornosti dodeljene njemu ili njoj putem Statuta i pravila procedura;

(e) sprovodi sve odgovornosti dodeljene njemu ili njoj od strane Predsednika ili Skupštine Opštine.

30.3 Glavni izvršni organ ili njegov pretpostavljeni prisustvuje i može se obracati na svim sednicama Skupštine Opštine i komiteta.

30.4 Glavni izvršni organ sto je pre moguće obavestava Skupštinu Opštine i Predsednika o bilo kojoj akciji preduzetoj ili predloženoj da se preduzme a koja može biti u suprotnosti sa zakonom ili budžetnim procedurama, finansijskom uređivanju ili pravilima nabavke ili koja nije u saglasnosti sa Statutom ili Pravilima procedure.

30.5 Glavni Izvršni organ je šef osoblja. Postavljanje, uslovi službe i otpustanje svih zaposlenih opštine, osim članova Izvršnog Odbora, je pod njegovim ili njenim upravljanjem.

30.6 Skupština Opštine razresava bilo kakav sukob između Predsednika i Glavnog izvršnog organa.

30.7 Ukoliko mesto Glavnog izvrasnog organa postavljeno Opštine u okviru tri meseca postavlja drugi Glavni izvrсни organ koji zadovoljava kvalifikacije propisane Statutom.

30.8 Glavni izvršni organ može biti razrešen dužnosti samo od strane Skupštine Opštine i samo na osnovu toga da on ili ona nije uspeo da sprovodi na pravi način svoje odgovornosti.

clan 31

Izvršni odbor

31.1 Skupština Opštine postavlja Izvršni Odbor, koji se sastoji od rukovodioca opštinskih odseka i rukovodioca Opštinske kancelarije zajednice. Statut određuje broj članova Izvršnog odbora, dužnosti i odgovornosti svakog člana Izvršnog odbora, potrebne kvalifikacije za postavljanje i procedure postavljanja.

31.2 Izvršni odbor:

- (a) pomaze Skupštini Opštine i njenim komitetima obezbeđivanjem svih neophodnih informacija i izveštaja za proces donošenja odluke;
- (b) pomaze Predsedniku i Glavnom izvršnom organu;
- (c) sprovodi sve odluke opštine.

31.3 Ukoliko se pojavi upraznjeni položaj u Izvršnom odboru, Skupština Opštine će u roku od tri meseca popuniti upraznjeno mesto imenovanjem drugog člana Izvršnog odbora koji zadovoljava kvalifikacije propisane Statutom.

31.4 Član Izvršnog odbora može biti razrešen samo od strane Skupštine Opštine i to samo na osnovu toga da on ili ona nisu uspeli da obavljaju svoje dužnosti na pravi način ili ovo radno mesto više nije potrebno.

clan 32

Sukobi interesa - Glavni izvršni organ i Izvršni odbor

32.1 Glavni izvršni organ je isključen iz procesa donošenja odluka i administrativnih procedura u vezi bilo kojeg pitanja u kojima on ili ona, ili neposredni član njegove ili njene porodice imaju licni ili finansijski interes.

32.2 Član Izvršnog odbora je isključen iz procesa donošenja odluke i administrativnih procedura koje se tiču bilo kog pitanja u kome on ili ona, ili neposredan član njegove ili njene porodice imaju licni ili finansijski interes.

32.3 Od glavnog Izvršnog organa i člana Izvršnog odbora se zahteva da otkrije sve sukobe interesa u pismenoj formi u registru koji vodi Predsednik.

32.4 Statut i pravila procedure iznose mere koje treba da se preduzmu za isključenje glavnog Izvršnog organa i člana Izvršnog organa iz procesa donošenja odluka i administrativnih procedura u kojima oni imaju sukob interesa.

Poglavlje 5

Izvršavanje Opštinskih poslova

clan 33

Princip zakonitosti

Zakon i pravda su obaveza administracije opštine, i narocito ljudska prava i slobode sadržane u Evropskoj konvenciji o zaštiti ljudskih prava i fundamentalnih sloboda i protokola se na ovo odnose. Sva administrativna delovanja su u saglasnosti sa primenjivim zakonom.

clan 34

Opštinska kancelarija zajednice

34.1 Glavni Izvršni organ, Izvršni odbor i administrativni službenici formiraju opštinsku kancelariju zajednice.

34.2 Uslovi opštinske građanske službe zajednice su takvi da dozvoljavaju regrutovanje osoblja visokog kvaliteta na osnovu njihovih zasluga i kompetence.

34.3 Svi opštinski građanski službenici obavljaju svoje zadatke nepristrasno i pravedno postujući i delujući u skladu sa zakonom.

34.4 Svi opštinski građanski službenici sprovode instrukcije svojih pretpostavljenih i sprovode njihove direktive osim ukoliko je instrukcija koja je data u suprotnosti sa zakonom ili je protiv ljudskih prava i sloboda i prava zajednica.

34.5 Opštinska služba odražava postenu proporciju kvalifikovanih predstavnika zajednica na svim nivoima.

34.6 Od svih opštinskih građanskih službenika se zahteva da otkrije sve sukobe interesa u pisanoj formi koje će u registru čuvati Glavni izvršni organ.

34.7 Glavni izvršni organ, član Izvršnog odbora ili rukovodilac, šef odeljenja, kancelarije ili sekcije može da ne bude član Skupštine Opštine u opštini u koja ga zaposljava.

Poglavlje 6

Zalbe i sudska zaštita

clan 35

Zalbe

35.1 Osoba može da uloži žalbu protiv administrativne odluke opštine ukoliko on ili ona tvrdi da su njegova ili njena prava narušena odlukom. žalbe moraju biti predate u pismenoj formi Glavnom izvršnom organu ili licno u kancelariji Glavnog izvršnog organa u okviru perioda od jednog meseca od kada je žalbenik obavesten u vezi odluke.

35.2 Glavni izvršni organ preispituje i zakonitost odluke i administrativni proces kojim je ona donesena i daje žalbeniku obrazložen odgovor u pismenoj formi u okviru perioda od jednog meseca od primanja žalbe.

35.3 Ukoliko je žalbenik nezadovoljan odgovorom Glavnog izvršnog organa žalbenik može da uputi ovo pitanje Centralnoj vlasti, koja će razmotriti žalbu i odluciti o zakonitosti odluke.

35.4 Centralna vlast donosi svoju odluku u okviru perioda od jednog meseca od kada mu je žalba upućena. Odluka mora biti obrazložena i saopštena u pismenoj formi žalbeniku i Glavnom izvršnom organu.

35.5 Ukoliko se žalba odnosi na odluku donetu od strane ili u ime Glavnog izvršnog organa uputice se Predsedniku i članovi 1.2, 1.3, i 1.4 se primenjuju uz zamenu reci "Glavni izvršni organ" recju "Predsednik".

35.6 Nikakva administrativna odluka kao posljedica zalbe ne menja kako bi se zalbenika dovela u nepovoljni položaj.
35.7 Prava stanovnika izneta u ovom članu su dodatna bilo kom pravu koje stanovnik možda mora da ima kako bi uputio administrativnu odluku Ombudsmenu ili sudu zakona.

član 36

Pravna zaštita zakona

Osoba može tražiti olakšanje u sudu zakona protiv odluka opštine, u saglasnosti sa pravilima i procedurama određenog suda.

Poglavlje 7

Finansijsko upravljanje

član 37

Opšti principi

37.1 Budžet opštine je uravnotežen, pripremljen na transparentan način i zasnovan na objektivnim kriterijumima.

37.2 Budžet sadrži plan aktivnosti i ekonomskog upravljanja tokom fiskalne godine, i uključuje sve procene prihoda, troškove kapitala i trenutni trošak opštine. Raspoređuje raspoloživa novčana sredstva kojima mogu da se zadovolje zahtevi troškova opštine.

37.3 Statut i pravila procedure postavljaju proceduru budžeta, finansijsko uređivanje i pravila nabavljanja koji zadovoljavaju kriterijume propisane od strane Centralne vlasti.

član 38

Finansiranje od strane Centralne vlasti

38.1 Finansijski prenosi za opštinu sprovodi Centralna vlast na osnovu objektivnih kriterijuma, uključujući procenu finansijskih potreba i izvora svake opštine i prioriteta potrošnje koje uspostavlja Centralna vlast.

38.2 Deo finansijskih prenosa može biti označen za specifične aktivnosti određene u Poglavlju 1, član 3. Deo finansijskih prenosa nije označen.

38.3 Opština je obavestena o sumi finansijskih prenosa za predstojeću fiskalnu godinu u saglasnosti sa procedurama koje uspostavlja Centralne vlast.

član 39

Prihodi opštine

39.1 Opština može da dobija prihode, u skladu sa zakonima i instrukcijama Centralne vlasti koja regulise ova pitanja, putem:

- (a) izdavanja dozvola i taksi određenih i nametnutih od strane opštine;
- (b) prihoda od opštinske aktive;
- (c) kazni ili velicina kazni.

član 40

Javne komunalne usluge obezbeđene od strane opštinskih preduzeća

40.1 Tamo gde su društvene koristi obezbeđene od strane opštinskih preduzeća, preduzeća predaju svoje budžete Skupštini Opštine za odobrenje. Predlozi budžeta uključuju predloženu strukturu tarife za obezbeđivanje usluga i predata je pre 1. decembra u godini koja prethodi narednoj fiskalnoj godini.

40.2 Tamo gde preduzeće obezbeđuje društvene lokalne koristi za više od jedne opštine napravice se dogovori između opština koje se tiču udruženog nadgledanja delatnosti preduzeća.

član 41

Usvajanje budžeta

Opštinska fiskalna godina počinje 1. januara. Komitet za politiku i finansije predaje budžet Skupštini Opštine za usvajanje što je moguće pre nakon obavestavanja o sumi finansijskih prenosa za predstojeću godinu.

član 42

Godišnji izveštaj

Opština objavljuje godišnji izveštaj nakon svake opštinske fiskalne godine. Izveštaj se podnosi Skupštini Opštine za odobravanje ne kasnije od 30. maja sledence godine. U njemu su sumirani ciljevi opštine u vezi sa svakom od delatnosti za koju je odgovorna i procenjuje se njen učinak u vezi ovih ciljeva u fiskalnoj godini. Objasnjava kako se svaka od delatnosti finansirala i iznosi finansijski položaj opštine na kraju svake fiskalne godine. Sadrži proverene finansijske obracune. Ovi zahtevi se proizvode sve do delatnosti sprovedenih od strane opštinskih preduzeća, podrške date ne-profitabilnim organizacijama i ugovorima sklopljenim sa selima, naseljima i gradskim četvrtima.

član 43

Nezavisna revizija

43.1 Centralna vlast imenuje nezavisnog revizora koji revidira finansijske obracune svake opštine;

43.2 Revizor ima pristup svim finansijskim obracunima, knjigama i papirima i ostalim dokumentima, i može tražiti informacije koje on ili ona trebaju za svrhe revizije.

43.3 Revizor revidira finansijske obracune opštinskih preduzeća.

43.4 Revizor sprovodi inspekciju finansijskih obracuna svih organizacija koje primaju pomoć od strane opštine.

43.5 Član javnosti može praviti prikaze revizoru u vezi finansijskih obracuna i ostalih finansijskih poslova opštine i revizor može ispitati bilo koje od tih prikaza.

43.6 Revizor podnosi izveštaj u pismenoj formi, Skupštini Opštine u vezi svake revizije a Skupština Opštine odlučuje o postupku koja treba da se preduzme u odnosu na svaku preporuku koju je izveštaj sadržao. Skupština ne odbacuje nijednu preporuku bez dovoljnih razloga a razlog bi trebao biti zabeležen u zapisniku sastanka.

43.7 Svaki izveštaj revizora je zvaničan.

Poglavlje 8
Vlasništvo opštine
clan 44

Zemljište i stambeni objekti

44.1 Glavni izvršni organ obezbeđuje da se pripremaju i održavaju dosijei o svom zemljištu i stambenim objektima u vlasništvu ili ih je zaposela opština;

44.2 Opština ne prodaje niti iznajmljuje na više od deset godina svoje zemljište i stambene objekte bez odobrenja Centralne vlasti;

clan 45

Pokretna imovina

Glavni izvršni organ obezbeđuje da je spreman i da se održava dovoljan inventar sve pokretne imovine koju poseduje opština.

Poglavlje 9

Specijalne odredbe

clan 46

Prenos ovlasćenja opštinama

46.1 Do usvajanja Statuta i pravila procedure opštinom se upravlja u saglasnosti sa Uredbom 1999/14 UNMIK-a i član 8 Uredbe 2000/1 UNMIK-a sa takvim izmenama i dopunama koje su neophodne da omoguće da Statut i pravila procedure budu usvojeni u saglasnosti sa ovom Uredbom.

46.2 Odgovornost za finansijsko upravljanje se ne prenosi na opštinu dok nezavistan revizor ne potvrdi da su adekvatni sistemi budžetskog i finansijskog upravljanja na mestu i da opštinska civilna služba ima kapacitet i sposobnost da sprovodi efektivne finansijske procedure i kontrole. Do tada, su na snazi procedure finansijskog upravljanja uspostavljene od strane UNMIK-a.

clan 47

Ovlasćenja SIGS-a

47.1 SIGS u potpunosti zadržava ovlasćenja koja su mu data shodno Rezoluciji 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija. On zadržava konacno ovlasćenje za donošenje odluka u vezi bilo koju odredbe ove Uredbe.

47.2 SIGS stavlja na stranu bilo koju odluku opštine, za koju smatra da je u sukobu sa Rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija ili primenljivim zakonom ili koji dovoljno ne vodi računa o pravima i interesima zajednica koje nisu u većini na teritoriji opštine.

47.3 SIGS može uključiti dodatne članove u Skupštinu Opštine ukoliko smatra da je neophodno da učini to kako bi se obezbedila predstavljenost svih zajednica shodno Rezoluciji 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija.

47.4 SIGS može, izuzetno, otpustiti člana Skupštine Opštine sa pozicije ukoliko on ozbiljno loše postupa u obavljanju svojih dužnosti kao član. član koji je otpusten iz kancelarije može tražiti da Ombudsmen pregleda odluku.

47.5 Ukoliko SIGS smatra da Skupština Opštine uporno preduzima akcije koje ne bi obezbedile uslove za miran i normalan život za sve stanovnike Kosova, suprotno Rezoluciji 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija, on može raspustiti Skupštinu i narediti da se održe novi izbori.

47.6 Statut i pravila procedure svake opštine su prihvacena u skladu sa procedurama za konsultacije, javnoscu i odobrenjem koje je postavljeno u Administrativnom uputstvu koje izdaje SIGS.

47.7 SIGS može na svoju inicijativu, ili po zahtevu sela, naselja ili gradske četvrti, da preduzme takve mere, koje smatra neophodnim da obezbedi da su potrebe sela, naselja ili gradske četvrti adekvatno oslovljene.

47.8 SIGS može izdati Administrativna Uputstva opštinama, koja se ticu upravljanja opštinskim budžetima, upravljanja opštinskim finansijama, uobicajenih naredjenja i procedura.

47.9 SIGS pomaze opštinama u uspostavljanju srzi finansijskog upravljanja mogućnostima i sistemima.

47.10 Član opštinske civilne službe može biti razresen dužnosti od strane SIGS-a na osnovu toga da on ili ona nisu uspeli da na pravi način da obave svoje dužnosti pravedno postujući i delujući u skladu sa primenljivim zakonom.

clan 48

Ovlasćenja i obaveze Opštinskog administratora

48.1 Opštinski administrator intervenise kako bi osigurao da su opštinske odluke u saglasnosti sa Rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija i primenljivim zakonom.

48.2 Opštinski administrator intervenise kako bi osigurao da su osnovni principi ljudskih prava i podjednakog tretmana su postovani i da su prava i interesi zajednica zasticeni.

48.3 Opštinski administrator ima pravo da suspenduje i uputi SIGS-u bilo koju odluku za koju smatra da je u nesaglasnosti sa Rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija, Uredbama UNMIK-a ili primenljivim zakonom.

48.4 Opštinski administrator u saradnji sa SIGS pomagaze opštini u stvaranju lokalnih uslova za povratak privremeno raseljenih lica i izbeglica u njihove rodne opštine.

48.5 Opštinski administrator pomagaze opštini u fizickoj obnovi opštine, u iniciranju aktivnosti izgradnje mira i programa pomirenja i aktivnosti u unapredjivanju sustinskog lokalnog ekonomskog razvoja.

48.6 Opštinski administrator saziva i predsedavati uvodnim sastancima Skupštine Opštine. Oni se održavaju u periodu od petnaest dana od objavljivanja konacnih rezultata izbora od strane Centralne izborne komisije.

48.7 Dok se Predsednik ne izabere, Opštinski administrator saziva i predsedava svim sastancima Skupštine Opštine i deluje kao Predsednik.

48.8 Opštinski administrator uređuje redovan i progresivan prenos odgovarajuće vlasti sa prethodnih tela na Skupštinu Opštine. On ili ona mogu da urede takve sporazume koji su neophodni za obavljanje udruženih aktivnosti dve ili više

opština, i za koordinaciju aktivnosti sprovedenih od strane UNMIK-a i opština.

48.9 Opštinski administrator ima pravo da posećuje i da se obrati na bilo kom od sastanaka Skupštine Opštine i njenih komiteta i Izvrsnog odbora.

48.10 Ukoliko Opštinski administrator smatra da postoji velika neispravnost procedura, on ili ona ima pravo da sazove sastanke Skupštine Opštine i njenih komiteta i Izvrsnog odbora kako bi ponovo razmatrili pitanje.

48.11 Opštinski administrator ima pravo da zahteva i dobije bilo koju informaciju od svih organa opštine i od opštinske građanske službe.

48.12 Opštinski administrator odobrava imenovanja i razrešenja starijeg osoblja i nadgleda sva njihova imenovanja kako bi obezbedio da oni odražavaju postenu proporciju kvalifikovanih predstavnika zajednica.

48.13 Opštinski administrator odobrava budžet i osigurava da se finansijski izvori troše u skladu sa budžetom, da su sve finansijske odluke donete uz finansijsku ispravnost i na transparentan način i da su sve finansijske transakcije pravilno zabeležene. Odluke o odobravanju ili dopuni ili izmeni budžeta ne stupaju na snagu bez potpisa i Opštinskog administratora.

48.14 Opštinski administrator nastavlja da bude odgovoran za upravljanje vlasništvom opštine u okviru opštine sve dok prava vlasništva nisu definisana prema primenjivom zakonu.

član 49

Komitet zajednica i Komitet za posredovanje i Opštinske kancelarije zajednica

49.1 Opštinski administrator može postaviti članove Komiteta zajednica i Komiteta za posredovanje koji nisu članovi Skupštine Opštine.

49.2 Opštinski administrator može postaviti Rukovodioca Opštinske kancelarije zajednice i službenike Opštinske kancelarije zajednice i može osnovati pod-kancelarije Opštinske kancelarije zajednice.

49.3 Pravo Komiteta zajednica, utvđeno u Poglavlju 2, član 23.9, da uputi odluku Centralnoj vlasti daje se u saglasnosti sa procedurama uspostavljenim od strane SIGS-a.

član 50

Mandat Predsednika

Osoba može biti izabrana za drugi mandat na poziciji Predsednika Opštine, kao dodatak prvom mandatu.

član 51

Imenovanje Izvrsnog odbora

Predsednik, uz odobrenje Opštinskog administratora, imenuje članove prvog Izvrsnog odbora. Imenovanja su predata Skupštini Opštine na odobrenje u paketu.

član 52

Imenovanja opštinske građanske službe

Opštine su imenovale opštinske građanske službe prema formalnoj proceduri regrutovanja koja prethodi izborima. Izbori nisu razlog za ponovno razmatranje ovih imenovanja.

član 53

Primena

Odredbe od Poglavlja 1 do Poglavlja 8 ove Uredbe utiču na predmet odredbi Poglavlja 9. Kada postoji raskorak između bilo kojih odredbi u Poglavljima od 1 do 8 i bilo koje odredbe u Poglavlju 9, odredba u Poglavlju 9 prevladava.

Poglavlje 10

Prisustvo međunarodnog Obezbedjenja

Nista u ovoj Uredbi ne utiče na ovlašćenja Komandanta snaga za Kosovo (KFOR) u ispunjavanju svih aspekata mandata KFOR-a po Rezoluciji 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija.

Poglavlje 11

Primenjivi zakon

Odredbe ove Uredbe zamenjuju svaku odredbu primenjivog zakona koja nije u saglasnosti sa njima.

Poglavlje 12

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu (...) juli 2000. godine.

Bernar Kusner

Specijalni izaslanik Generalnog sekretara
